

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
Ballerup, den 19. december 2016.
Livsforsikringsselskabets navn
Nordea Liv & Pension, livsforsikringsselskab A/S, CVR 24260577
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Anmeldelse af satser for 2017 i tilknytning til beregningsgrundlagene (NP16M, NL2011, NL2002, TI87 og TIU98) og tilhørende bonusregulativer for unit-linked forsikringer.
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Der anmeldes satser for 2017 i tilknytning til beregningsgrundlagene (NP16M, NL2011, NL2002, TI87 og TIU98) og tilhørende bonusregulativer.
Der anmeldes kun ændringer til visse risikosatser i bonusregulativerne.
Samtidig meddeles, at satser, der ikke er meddelt ændret i nærværende anmeldelse, videreføres uændret i 2017 fra 2016.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Ændringen anmeldes i henhold til FIL § 20, stk. 1 nr. 2: Grundlaget for beregning af forsikringspræmier, tilbagekøbsværdi og fripolicer og nr. 3: Regler for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Ændringen har virkning fra 1. januar 2017.
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen er en ændring af selskabets gældende satser for unit-linked forsikringer, hvortil der senest blev anmeldt ændringer 6. februar 2016. Satserne for 2016 blev anmeldt 18. december 2015.

Angivelse af forsikringsklasse

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Anmeldelsen vedrører forsikringsklasserne I og III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Der anmeldes følgende ændringer:

1. I tilknytning til beregningsgrundlaget NL2002 anmeldes risikosatserne for invaliditet i afsnit 14.1.1 "Risikosatser i tilknytning til kapitel 1", "Risikosatser i tilknytning til 1.3.3." – Anvendt invaliditet, punkt B undtagen punkt c ændret fra:

B. I andre tilfælde:

$$FN^{ai} = 1,13$$

Nedenstående risikosatser anvendes for pensionsordninger, der opfylder et af følgende kriterier:

- a) invaliditetspræmien er ugaranteret
- b) tidligere firmabetalt pensionsordning, der videreføres som privatbetalt ordning, såfremt ordningen på overgangstidspunktet til privatordning var indplaceret under c) jf. nedenfor.

$$FN^{ai} = 1,13 \times 0,87 \times F_{VAR} ,$$

hvis der er tilknyttet invalidedækning ved 50 % invaliditet gælder i stedet:

$$FN^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times 0,93 \times F_{VAR}$$

$$FN^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times 1,01 \times F_{VAR}$$

F_{VAR} er givet ved: 1 hvis forsikringsbetingelser 701 eller ældre,
0,85 hvis forsikringsbetingelser 702 og
hvis forsikringsbetingelser 703:

	Dækning af 80 % indtægtsstab	Dækning af 100 % Indtægtsstab	Præmiefritagelse
Uden udbetaling til arbejdsgiver	0,8075	0,8925	0,9350

til:

B. I andre tilfælde:

$$FN^{ai} = 1,23$$

Nedenstående risikosatser anvendes for pensionsordninger, der opfylder et af følgende kriterier:

- a) invaliditetspræmien er ugaranteret
- b) tidligere firmabetalt pensionsordning, der videreføres som privatbetalt ordning, såfremt ordningen på overgangstidspunktet til privatordning var indplaceret under c) jf. nedenfor.

$$FN^{ai} = 1,23 \times 0,87 \times F_{VAR} ,$$

hvis der er tilknyttet invalidedækning ved 50 % invaliditet gælder i stedet:

$$FN^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,23 \times 0,93 \times F_{VAR}$$

$$FN^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,23 \times 1,01 \times F_{VAR}$$

F_{VAR} er givet ved: 1 hvis forsikringsbetingelser 701 eller ældre,
0,85 hvis forsikringsbetingelser 702 og
hvis forsikringsbetingelser 703:

	Dækning af 80 % indtægtsstab	Dækning af 100 % Indtægtsstab	Præmiefritagelse
Uden udbetaling til arbejdsgiver	0,8075	0,8925	0,9350

2. I tilknytning til beregningsgrundlaget NL2011 anmeldes risikosatserne for invaliditet i afsnit 14.1.1 "Risikosatser i tilknytning til kapitel 1", "Risikosatser i tilknytning til 1.3.3." – Anvendt invaliditet, punkt B undtagen punkt c ændret fra:

B. I andre tilfælde:

$$FN^{ai} = 1,13$$

Nedenstående risikosatser anvendes for pensionsordninger, der opfylder et af følgende kriterier:

- invaliditetspræmien er ugaranteret
- tidligere firmabetalt pensionsordning, der videreføres som privatbetalt ordning, såfremt ordningen på overgangstidspunktet til privatordning var indplaceret under c) jf. nedenfor:

$$FN^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 67\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times F_{VAR} \times FN^{ai}$$

F_{VAR} er givet ved: 1 hvis forsikringsbetingelser 701 eller ældre,
0,85 hvis forsikringsbetingelser 702 og
hvis forsikringsbetingelser 703:

	Dækning af 80 % indtægtsstab	Dækning af 100 % Indtægtsstab	Præmiefritagelse
Uden udbetaling til arbejdsgiver	0,8075	0,8925	0,9350

og FN^{ai} er givet ved:

Alder	FN^{ai} invaliderente	Alder	FN^{ai} præmiefritagelse
≤20	0,54	≤20	0,44
25	0,54	25	0,44
30	0,55	30	0,45
35	0,58	35	0,48
40	0,62	40	0,52
45	0,69	45	0,58
50	0,77	50	0,67
55	0,88	55	0,77
60	1,00	60	0,89
65	1,14	65	1,02
≥70	1,30	≥70	1,22

FN ved mellemliggende aldre findes ved lineærinterpolation mellem ovennævnte.

hvis der er tilknyttet invalidedækning ved 50 % invaliditet gælder i stedet:

$$FN^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times F_{VAR} \times (FN^{ai} + 0,06)$$

$$FN^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times F_{VAR} \times (FN^{ai} + 0,14)$$

til:

B. I andre tilfælde:

$$FN^{ai} = 1,23$$

Nedenstående risikosatser anvendes for pensionsordninger, der opfylder et af følgende kriterier:

- a) invaliditetspræmien er ugaranteret
- b) tidligere firmabetalt pensionsordning, der videreføres som privatbetalt ordning, såfremt ordningen på overgangstidspunktet til privatordning var indplaceret under c) jf. nedenfor:

$$FN^{ai, 100\% \text{ invalideyd else ved } 67\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times F_{VAR} \times FN^{ai}$$

F_{VAR} er givet ved: 1 hvis forsikringsbetingelser 701 eller ældre,
0,85 hvis forsikringsbetingelser 702 og
hvis forsikringsbetingelser 703:

	Dækning af 80 % indtægtstab	Dækning af 100 % Indtægtstab	Præmiefrigørelse
Uden udbetaling til arbejdsgiver	0,8075	0,8925	0,9350

og FN^{ai} er givet ved:

Alder	FN^{ai} invaliderente	Alder	FN^{ai} præmiefrigørelse
≤20	0,54	≤20	0,44
25	0,54	25	0,44
30	0,55	30	0,45
35	0,58	35	0,48
40	0,62	40	0,52
45	0,69	45	0,58
50	0,77	50	0,67
55	0,88	55	0,77
60	1,00	60	0,89
65	1,14	65	1,02
≥70	1,30	≥70	1,22

FN ved mellemliggende aldre findes ved lineærinterpolation mellem ovennævnte.

hvis der er tilknyttet invalidedækning ved 50 % invaliditet gælder i stedet:

$$FN^{ai, 50\% \text{ invalideyd else ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,23 \times F_{VAR} \times (FN^{ai} + 0,06)$$

$$FN^{ai, 100\% \text{ invalideyd else ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,23 \times F_{VAR} \times (FN^{ai} + 0,14)$$

3. I tilknytning til bonusregulativ for beregningsgrundlagene TI87 og TIU98 anmeldes risikosatserne for invaliditet i henhold til § 5 for invaliditet undtagen punkt c ændret fra:

Invaliditet beregnes som:

$$\mu_x^{ai} (2.\text{orden}) = FN_x^{ai} \times \mu_x^{ai} (\text{teknisk grundlag}) \text{ og}$$

$$\mu_y^{ai} (2.\text{orden}) = FN_y^{ai} \times \mu_y^{ai} (\text{teknisk grundlag}) \text{ hvor:}$$

$$FN_x^{ai} = FN_y^{ai} = 1,13$$

Nedenstående risikosatser anvendes for pensionsordninger, der opfylder et af følgende kriterier:

- a) invaliditetspræmien er ugaranteret
- b) tidligere firmabetalt pensionsordning, der videreføres som privatbetalt ordning, såfremt ordningen på overgangstidspunktet til privatordning var indplaceret under c) jf. nedenfor.

$$FN_x^{ai} = FN_y^{ai} = 1,13 \times 0,87$$

$$FN_x^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = FN_y^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times 0,93$$

$$FN_x^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = FN_y^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,13 \times 1,01$$

til:

Invaliditet beregnes som:

$$\mu_x^{ai} (2.\text{orden}) = FN_x^{ai} \times \mu_x^{ai} (\text{teknisk grundlag}) \text{ og}$$

$$\mu_y^{ai} (2.\text{orden}) = FN_y^{ai} \times \mu_y^{ai} (\text{teknisk grundlag}) \text{ hvor:}$$

$$FN_x^{ai} = FN_y^{ai} = 1,23$$

Nedenstående risikosatser anvendes for pensionsordninger, der opfylder et af følgende kriterier:

- a) invaliditetspræmien er ugaranteret
- b) tidligere firmabetalt pensionsordning, der videreføres som privatbetalt ordning, såfremt ordningen på overgangstidspunktet til privatordning var indplaceret under c) jf. nedenfor.

$$FN_x^{ai} = FN_y^{ai} = 1,23 \times 0,87$$

$$FN_x^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = FN_y^{ai, 50\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,23 \times 0,93$$

$$FN_x^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = FN_y^{ai, 100\% \text{ invalideydelse ved } 50\% \text{ invaliditet}} = 1,23 \times 1,01$$

Samtidig meddeles, at satser, der ikke er meddelt ændret i nærværende anmeldelse, videreføres uændret i 2017 fra 2016. Der anmeldes således alene ændringer til risikosatserne, som er omfattet af forsikringsklasse I.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Ændringen har ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Der er alene tale om ændringer, som typisk har ikke større økonomisk betydning for forsikringstagerne, fordi der er tale om stærkt opsparingsprægede forsikringer. Risikopriserne ved invaliditet forhøjes som følge af de stadigt større udbetalinger. Der sker ingen regulering af omkostninger og gebyrer.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Ændringen har ingen juridiske konsekvenser for selskabet.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Da de anmeldte risikosatser er omfattet af forsikringsklasse I og for de omtalte grundlag har et begrænset omfang redegøres for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser i tilknytning til selskabets anmeldelse af satser for 2017 for selskabets øvrige bestand af forsikringsklasse I forsikringer.

Navn

Angivelse af navn

CFO Gitte Aggerholm

Dato og underskrift

Ballerup, den 19. december 2016

Navn

Angivelse af navn

Ansvarshavende aktuar Charlotte Markussen

Dato og underskrift

Ballerup, den 19. december 2016

Navn Angivelse af navn
Dato og underskrift

